

Monumentnummer*: 506286

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **01 oktober 1997**
Kadaster deel/nr **82918/89**

*Woonplaats** *Gemeente** *Provincie**
Rijswijk Rijswijk Zuid-Holland

Locatiennaam *Locatieomschrijving*
Rijswijk

*Kadastrale gemeente** *Sectie** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel*
Rijswijk B 713

Omschrijving**

Inleiding:

In oorsprong uit de tweede kwart van de 18de-eeuw daterende boerderij, in ieder geval van na 1737, toen de grond voor de bouw door de eigenaar C.J. Verheul werd gekocht. Uit deze oudste periode van de boerderij dateert thans nog het stalgedeelte. De boerderij heette De Rijswijkse Hope. Het oorspronkelijke woonhuisgedeelte brandde in 1870 af en werd in hetzelfde jaar in eigentijdse stijl weer opgetrokken. Twee stichtingstenen herinneren aan deze bouwactiviteit. Rechts van de ingang in de zuidgevel van het woonhuisgedeelte vermeldt een steen: "De eerste steen gelegd van dit gebouw door N. v. Leeuwen oud 93 jaren" op 14 juli 1870. De andere steen werd aangebracht links van de toegangsdeur naar de keuken in de oostgevel van het stalgedeelte. Deze steen vermeldt de tekst: "De eerste steen gelegd door A. en C. Verheul" eveneens op 14 juli 1870. Bij deze herbouw kreeg de boerderij haar huidige naam. Opmerkelijk is de voor het jaar 1870 historiserende asymmetrische (gevel)indeling van het voorhuis met onderkelderde opkamer in de trant van een 17de-eeuwse boerderij met opkamer.

Omschrijving:

Dwarshuisboerderij op L-vormige grondslag, opgetrokken in rode baksteen en overkapt door met Oud-Hollandse pannen gedekte zadeldaken met overstek en ornamentele lijst (voorhuis en het in 1870 eveneens opnieuw opgetrokken in het verlengde van het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

stalgedeelte gelegen achterhuis). De kozijnen van de venster- en deurpartijen van dit gedeelte uit 1870 zijn licht getoogd en voorzien van een gele strek.

Voor(zuid-)gevel v oorhuis: iets links van het midden de panelen entreedeur met gietijzeren rooster waarachter gefigureerd en gekleurd glas en met 2-ruitsbovenlicht. Links twee 6-ruitsschuifvensters. Rechts van de deur ter plaatse van de opkamer twee hoger gelegen 6-ruitsschuifvensters. Eronder twee iets in de gevel terugliggende 6-ruits keldervensters met diefijzers en luiken onder korfboog.

Rechter gevel voorhuis: twee aan de voorgevel van het opkamergedeelte identieke vensters met idem keldervensters. Op de verdieping een 4-ruits rondboogvenster met een 2-ruits halvenster aan weerszijden en met spaakroeden in het boogveld.

Linkergevel voorhuis: in de topgevel een 6-ruitsschuifvenster. Achtergevel voorhuis aan NO-zijde een kelderluik met ruitvormig venster, waarvoor diefzijdes en luiken.

Oostgevel stal- en achterhuisgedeelte: Aan de linkerkant het in 1870 eveneens deels vernieuwde achterhuis met toegangsdeur met 4-ruitsbovenlicht. Links hiervan een 6-ruitsschuifvenster en rechts een enkel 8-ruitsschuifvenster (waarschijnlijk van vóór 1870). Rechts hiervan op de scheiding van het 18de-eeuwse muurwerk van het stalgedeelte en het muurwerk uit 1870 een deels in de gevel verzonken zolderluik onder zadeldak met sierlijst). In de gevel van het stalgedeelte 3 brede vensterkozijnen met indeling van recente datum. De westgevel van het stal- en achterhuisgedeelte is identiek aan de oostgevel, echter zonder zolderluik en met een iets andere vensterindeling. Achterzijde: drie staldeuren met boven de centrale deur een zolderluik.

Inwendig: het voorhuis kent nog zijn oorspronkelijke indeling met kaaskelder en opkamer. In de kelder rode en in de hal grijze plavuizen. In het woonvertrek links van de hal de paneeldeuren van een (niet meer aanwezige) bedstee. Zolder: gaaf bewaard 'Philibert-spant'. In het achterhuis de oude keuken uit de bouwtijd (18de eeuw) met vloer van gele ijsselsteentjes, schouw met oven en waterfornuis, waterput, molensteen van de in de naast de boerderij oorspronkelijk gelegen karnmolen.

In de stal deels het oorspronkelijke gebint.

Waardering:

De boerderij Spoorzicht is van algemeen cultuurhistorisch belang vanwege:

- de ouderdom;
- de gaafheid van het interieur en exterieur;
- de bijzondere interieuronderdelen van het achterhuis;
- de zeldzame dakconstructie van het voorhuis.
- als onderdeel van het complex van boerderij Spoorzicht.\r

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)